

Program konferencji „80 lat po Aktion «Reinhardt» (1942–1943)”

Zapraszamy na międzynarodową konferencję naukową „80 lat po Aktion «Reinhardt» (1942-1943)”: reakcje społeczne i upamiętnienie”, organizowaną przez Muzeum Getta Warszawskiego, Żydowski Instytut Historyczny i Państwowe Muzeum na Majdanku.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA

80 lat po Aktion „Reinhardt” (1942–1943) Reakcje społeczne i upamiętnienie

**ŻYDOWSKI INSTYTUT HISTORYCZNY
IM. EMANUELA RINGELBLUMA**   **WARSZAWA - TŁOMACKIE 3/5
21–22 WRZEŚNIA 2022 ROKU**

ORGANIZATORZY

75 LAT
ŻYDOWSKI INSTYTUT HISTORYCZNY

MGW
Muzeum Getta
Warszawskiego

**Państwowe Muzeum
na Majdanku**

PATRONAT HONOROWY

FINANSOWANI

Patronat Honorowy nad obchodami 80. rocznicy egzekucji Żydów w ramach operacji „Reinhardt” przez Prezydenta Rzeczypospolitej, Prezydenta Austrii, Ducha

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Projekt an. „Zorganizacja wyjazdów Hiszpańskich i niemieckich Żydów w Treblinkę” dofinansowana ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

PROGRAM KONFERENCJI

Środa, 21 września

Wszystkie panele odbywają się w sali ŻIH w Błękitnym Wieżowcu, wejście vis a vis budynku ŻIH

9:00 – 9:30 Otwarcie Konferencji

9:30-10:15 Keynote lecture: Daniel Blatman (Muzeum Getta Warszawskiego/Uniwersytet Hebrajski w Jerozolimie), ***When Time ends: A cultural history perspective on Jewish life in Poland, 1940-1943***

10:15-10:30 Dyskusja

10:30-11:30 Panel: Zagłada lokalnych społeczności (część 1)

Moderacja: Andrzej Żbikowski (Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma)

1. Andrzej Albinia, ***Z Janowa Lubelskiego do... Deportacja janowskich Żydów w relacjach Chaima Hirszmanna i polskich świadków oraz w lokalnym dyskursie regionalistycznym i pamięci zbiorowej***
2. Stephen Tyas, ***The Lemberg Ghetto Courier report***
3. Elżbieta s. Monika Albinia CSDP (Wojskowe Biuro Historyczne im. gen. broni Kazimierza Sosnkowskiego w Warszawie), ***Likwidacja prowincjonalnego getta w dystrykcie warszawskim. Obraz zagłady getta Sterdyni w świetle wybranych wywiadów z 2019 r.***

11:30-11:45 Dyskusja

11:45-12:00 Przerwa

12:00-13:00 Panel: Zagłada lokalnych społeczności (część 2)

Moderacja: Paweł Freus (Muzeum Getta Warszawskiego)

1. Alexandra Pulvermacher (Universität Klagenfurt), ***The Holocaust in the Zamość Region and its Links with "Aktion Zamosc" in the Mirror of Polish Sources***
2. Witold Mędykowski, ***Peryferia Aktion Reinhardt. Zagłada Żydów w małych, lokalnych gettach na podstawie relacji ocalonych***
3. Adam Gliksman, ***„Gut versteckt ist besser wie gedeckt...” Radomszczańscy Żydzi w obliczu likwidacji getta***

13:00-13:15 Dyskusja

13:15-14:30 Przerwa

14:30-15:30 Panel: Reakcje ludności żydowskiej (część 1)

Moderacja: Andrzej Żbikowski (Żydowski Instytut Historyczny)

1. Justyna Majewska (Żydowski Instytut Historyczny), ***„Nach dem Osten”. Znaczenie kierunku geograficznego w próbie rozpoznania celu wysiedleń z getta warszawskiego latem 1942 roku***
2. Martyna Grądzka-Rejak (Muzeum Getta Warszawskiego/Instytut Pamięci Narodowej), ***Co wiadano o Zagładzie w getcie krakowskim?***
3. Aleksandra Namysło (Instytut Pamięci Narodowej), ***Przenikanie informacji o Zagładzie Żydów w Generalnym Gubernatorstwie na teren Prowincji Górnośląskiej***
4. Dariusz Libionka (IFiS PAN, Państwowe Muzeum na Majdanku), ***Z getta warszawskiego przez Francję i Hiszpanię do Londynu. Historia Edwarda Rajnfelda***

15:50-16:10 Dyskusja

16:10-16:15 Przerwa

16:15-17:35 Panel: Reakcje ludności żydowskiej (część 2)

Moderacja: Michał Kowalski (Muzeum Getta Warszawskiego)

1. Andrzej Grzegorzczak (Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi), ***Wiedza mieszkańców getta łódzkiego o akcji likwidacyjnej getta warszawskiego***
2. Paweł Kornacki (Instytut Pamięci Narodowej), ***Prezes Judenratu białostockiego getta Efraim Barasz w świetle piśmiennictwa żydowskiego***
3. Justyna Biernat (Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk), ***Żydowska władza. Tomaszowska Rada Starszych i Służba Porządkowa w przededniu deportacji***
4. Anna Wójcik (Państwowe Muzeum na Majdanku), ***„Dopóki nas śmierć nie rozłączy...” Historia żydowskiej rodziny Kralów z Wiednia***

17:35-17:50 Dyskusja

Czwartek, 22 września

Wszystkie panele odbywają się w sali w Błękitnym Wieżowcu, wejście vis a vis ŻIH

9:00-9:45 Keynote: Stephan Lehnstaedt (Touro College Berlin), ***Po Holokauście: Procesy dotyczące Aktion Reinhardt***

9:45-10:00 Dyskusja

10:00-11:00 Panel: Reakcje lokalnej ludności na Zagładę

Moderacja: Martyna Grądzka-Rejak (Muzeum Getta Warszawskiego/Instytut Pamięci Narodowej)

1. Anna Gruzlewska, ***Propagandowa wystawa „Die jüdische Weltpest” 1943-1944***
2. Alicja Jarkowska (Instytut Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego), ***Akcja Reinhardt w okupowanym Krakowie. Reakcje mieszkańców miasta***
3. Anna Wylegała (Instytut Filozofii i Socjologii PAN), ***Sąsiedzi wobec Zagłady: metodologiczne problemy badania Akcji Reinhardt na terenach wiejskich Dystryktu Galicja***

11:00-11:15 Dyskusja

11:15-11:30 Przerwa

11:30-12:30 Panel: Obozy Aktion „Reinhardt”

Moderacja: Wiesława Młynarczyk (Muzeum Getta Warszawskiego)

1. Hannah Wilson (Nottingham Trent University (UK), ***“We are Presently in the Quietness Before a Storm”: The Diaries of Jan de Jong and Selma Engel-Wijnberg, Victims of Sobibór Death Camp***
2. Michał Kowalski (Uniwersytet Wrocławski), ***„Wszystkich tych Niemców, których udało mi się zobaczyć, wewnątrz widziałem ich już z batami i psami”. Pierwsze reakcje na obóz zagłady w Treblince***
3. Marek Bem, ***Liczba ofiar niemieckiego obozu zagłady w Sobiborze. Przyczynek do dyskusji***

12:30-12:45 Dyskusja

12:45-14:30 Panel: Pamięć/Upamiętnienie

Moderacja: Bartosz Borys (Żydowski Instytut Historyczny)

1. Joanna Zętar (Brama Grodzka Teatr NN), ***Miejsce istotne. Szlak Pamięci „Lublin. Pamięć Zagłady” jako sposób upamiętnienia wydarzeń związanych z akcją „Reinhardt” w przestrzeni miasta***
2. Artur Podgórski (Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma), ***Formy i miejsca upamiętnienia na terenie miasta i gminy Poniatowa. Studium przypadku „Werke Ponjatowa GmbH im SS-Arbeitslager Ponjatowa”***
3. Jason O'Connor (Florida Atlantic University), ***The commemoration and curation of the Reinhardt camps and its impact on memory wars, identity politics and Polish-Jewish relations***
4. Marta Kupczewska (Instytut Pamięci Narodowej), ***Samuel Bak – malarz zagłady wileńskich Żydów***
5. Batya Brutin (Beit Berl Academic College/The Finkler Institute of Holocaust Research, Bar Ilan University), ***Commemoration Sites of Operation Reinhard – Forms, Meanings, and Messages***

14:30-16:00 Przerwa

16:00-17:30 Dyskusja podsumowująca: „80 lat po Aktion „Reinhardt”. Stan badań, wyzwania i projekty badawcze”

Moderacja: Andrzej Żbikowski (Żydowski Instytut Historyczny)

Dariusz Libionka (IFiS PAN, Państwowe Muzeum na Majdanku), Tomasz Kranz (Państwowe Muzeum na Majdanku), Katarzyna Person (Żydowski Instytut Historyczny)

Organizatorzy:

יִדְיִשְׁעֵר **ŻYDOWSKI**
הִיסְטֹרְיִשְׁעֵר **INSTYTUT**
אִינסְטִיטוט **HISTORYCZNY**

שֵׁטָה

**Muzeum Getta
Warszawskiego**

Patronat honorowy:

1

PREZYDENT.PL

Patronat Honorowy nad obchodami 80. rocznicy zagłady Żydów w ramach niemieckiej Akcji „Reinhardt” objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda

Finansowanie:

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Projekt „Tak, jakbyśmy nigdy nie istnieli” został dofinansowany ze środków [Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego](#).

Data

2022-09-06

publikacji:

Data

2023-06-02 02:33

wydruku:

Źródło:

<https://1943.pl/artukul/program-konferencji-80-lat-po-aktion-reinhardt-1942-1943/>